

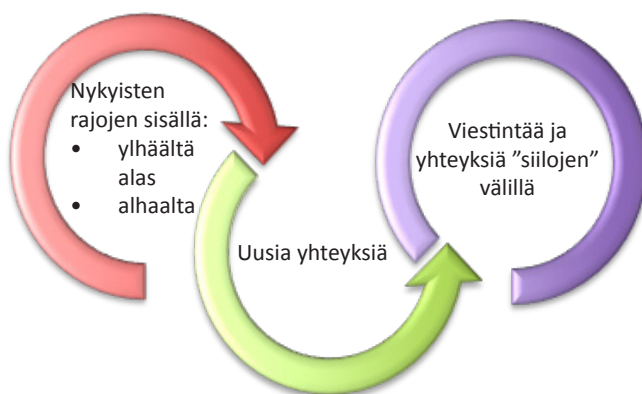
Ohje perustuu WP7:n yhteistyökumppanien asiantuntemukseen. WP7:ssä tutkittiin, diabetesta esimerkkinä käyttäen, käsitteitä ja tapoja kroonisia sairauksia sairastavien ihmisten terveydenhuollon parantamiseksi. Näkemyksiä ja ajatuksia kerättiin myös kahdessa työpajassa, joista toinen järjestettiin yhteistyökumppaneiden kanssa ja toinen jäsenvaltioiden terveysministeriöiden kanssa.

Kansallisissa ohjelmissa huomioon otettavat asiat ja prosessit

Kansallinen diabetesohjelma (jäljempänä Ohjelma) perustelee selkeästi diabeteksen ehkäisy- ja hoidon tarpeen:

- on tyyppin 2 diabeteksen varhaisen diagnoosin strategia
- puututaan diabeteksen kroonisten komplikaatioiden varhaiseen havaitsemiseen ja kokonaisvaltaiseen hoitoon
- otetaan huomioon potilaiden sekä heidän hoitajiensa ja perheidensä roolit ja vahvistetaan heitä
- otetaan huomioon diabeteksen mahdollinen mielenterveysrasite
- pyritään varmistamaan tasapuolinen pääsy hoitoon ja koulutukseen
- on / tuetaan diabeteksen hoidon ja ehkäisy- ohjeiden kehittämistä ja käyttöä
- otetaan huomioon heikoimpien väestöosien tarpeet ja näkökulmat
- on koulutusta terveydenhuollon ammattilaisille ja koskien moniammatillisissa ryhmissä työskentelyä
- on strategioita merkittävän diabetestiedon keräämistä, jakamista ja käyttöä varten.

Johtajuuden perustaminen

Ylhäältä alas ja alhaalta ylös suuntautuva työ on tärkeää, mutta ei ylitä organisaatorajoja. Jotkut muutokset ovat mahdollisia vain, kun laitoksia, ihmisiä, toimintoja ja tietoa yhdistetään uusiin tavoihin. Muutosten johtaminen onnistuu, kun tuetaan viestintää ja yhteyksiä nykyisten "siilojen" välillä hajallaan olevan hoidon yhtenäistämiseksi. Ohje on tarkoitettu niille, jotka katsovat että terveydenhuollon tilannetta voisi parantaa ja jotka haluavat osallistua muutosprosessiin: poliittisille päättäjille, terveydenhuollon laitoksille, potilaille ja potilasyhdistyksille, terveydenhuollon ammattilaisille ja heidän yhdistyksilleen. Ohjetta voi käyttää myös mm. taustamateriaalina työpajoissa, kun olemassa olevien ohjelmien toteutusta tai kestävyyttä pyritään vahvistamaan, tai kun uusia ohjelmia kehitetään ja haasteena on hahmottaa, miten ohjelma voidaan käytännössä toteuttaa.

Policy Brief –muistio: Kansalliset diabetesohjelmat Euroopassa

Mitä voimme oppia koskien kroonisten sairauksien ehkäisyä ja hallintaa Euroopassa?

Tietoja kansallisista diabetesohjelmista kerättiin 22 Euroopan maasta osana JA-CHRODIS –hanketta tätä Policy Brief –muistiota varten. Suurimmassa osassa tutkituista maista (13/22) on olemassa oleva kansallinen diabetesohjelma (Ohjelma). Niistä maista, joissa Ohjelmaa ei ollut, kahdessa oli päättynyt aiempi Ohjelma eikä jatkoa ollut vielä kehitetty, ja kolmessa viitattiin olemassa oleviin diabeteksen hallintaohjelmiin ja muihin toimenpiteisiin.

Keskeiset viestit

- Euroopan maissa on edistytty periaatteen tasolla järjestelmällisessä diabeteksen sairaustaakkaan puuttumisessa, mutta investoinnit ja kattavien ehkäisy- ja hoitostrategioiden toteuttaminen vaihtelevat.
- Seuraavien osatekijöiden on arvioitu vaikuttavan Ohjelman kehittämiseen, toteuttamiseen ja kestävyteen:
 - kansallinen (tai alueellinen) johtajuus
 - useiden sidosryhmien mukanaolo
 - potilaat edustettuina ohjelman kehittämisessä ja toteutuksessa
 - riittävät resurssit Ohjelman toteuttamiseen
 - Ohjelman joustavuus
 - tasapaino valtion määrittämien ehtojen ja alueiden autonomian välillä
 - kokemusperäinen oppiminen seurannan ja arvioinnin sekä kansainvälisen oppimisen kautta
- Potilaiden osallistaminen on jokaisen strategian menestyksen avain.
- Ohjelman menestys riippuu ammattilaisten motivaatiosta. Terveystieteiden ammattilaiset haluavat tehdä parhaansa ja tarttuvat tilaisuuksiin kehittää osaamistaan.
- Moniammatilliset ja ammattialojen väliset menettelyt tuottavat onnistuneita strategioita yhdistämällä tietoja ja taitoja kaikilla terveydenhuollon tasoilla.
- Tärkein tulevaisuuden haaste on varmistaa, että Ohjelmaa voidaan seurata ja arvioida kehittämällä tietojärjestelmiä siten, että interventtioiden terveysvaikutuksia voidaan tyydyttävästi mitata.

Policy Brief –muistiossa nimetään Euroopan maiden Ohjelmien kehityksen, toteutuksen ja kestävyysmerkkivimmät mahdollistajat ja esteet ja tuetaan valtioiden pyrkimyksiä luoda kattava ja onnistunut strategia parhaita käytäntöjä jakamalla.

Julkaisu perustuu yhteiseen toimintaan, joka edistää kroonisten sairauksien ehkäisyä ja hyvää hoitoa koko elinkaarella, tavoitteena terve ikääntyminen (JA-CHRODIS), ja se on saanut Euroopan unionin rahoitusta terveysalan toimintaohjelmasta (2008–2013). Vastuu julkaisusta on kirjoittajalla. Kuluttaja-, terveys- ja elintarvikeasioiden toimeenpaneva virasto (CHAFEA) ei ole vastuussa siitä, miten julkaisuun sisältyviä tietoja käytetään.